

Список використаних джерел

1. Кастельс М. Галактика Інтернет: розмышлення об Інтернеті, бізнесі і обществі / Мануель Кастельс. – Єкатеринбург : У-Факторія, 2004. – 328 с.
2. Internet usage statistics [Електронний ресурс] // Internet World Stats. – Режим доступу: <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>. – Назва з екрана.
3. Etemad H., Wilkinson I., Dana L. P. Internetization as the necessary condition for internationalization in the newly emerging economy // Journal of International Entrepreneurship. – 2010. – Т. 8. – №. 4. – С. 319–342.
4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрана.

СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В УКРАЇНІ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ю. О. Журавель, студентка

Кременчуцький національний університет

імені Михайла Остроградського, м. Кременчук, Україна

У час стрімкого розвитку науково-технічного прогресу та переходу до застосування сучасних технологій обміну інформацією актуальним залишається питання застосування електронного документообігу та його нормативно-правове регулювання, що потребує якісно нового теоретичного, практичного дослідження/

За останнє десятиріччя в Україні ухвалено низку законів та нормативних актів. Об'єктом дослідження є вітчизняні системи електронного документообігу (СЕД).

Метою даної роботи є висвітлення сучасного стану нормативно-правової бази СЕД та аналіз перспектив розвитку електронного документообігу в Україні.

Теоретичні аспекти впровадження електронного документообігу досліджували О. Матвієнко, М. Цивін [7].

Системи електронного документообігу (СЕД) – це складний комплекс технічних і організаційних рішень, які сприяють збереженню і раціональному використанню людських ресурсів і підвищенню ефективності управління потоками корпоративних документів та інформації [1, с. 6].

Поряд з традиційними документопотоками, СЕД мають низку переваг, серед яких найважливішими є вирішення проблеми централізованого руху документів, висока компактність архіву, економія паперу та висока швидкість пошуку і одержання інформації [2, с. 305].

Відповідно до Ст. 9 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», який набрав чинності у січні 2004 р., електронний документообіг (обіг електронних документів) – сукупність процесів створення, оброблення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та у разі необхідності з підтвердженням факту одержання таких документів. Також обов'язковим реквізитом електронного документа є електронний цифровий підпис (ЕЦП), який використовується для ідентифікації передплатника електронного документа іншими суб'єктами електронного документообігу. Накладення електронного підпису надає будь-якому електронному документу статус оригіналу та наділяє його повною юридичною силою [3].

Згідно з Ст. 3 Закону України «Про електронний цифровий підпис» ЕЦП вважається аналогом власноручного підпису уповноваженої особи або «мокрої» печатки, якщо під час підписання електронного документа дотримані всі необхідні умови:

- електронний цифровий підпис підтверджено з використанням посиленого сертифіката ключа за допомогою надійних засобів цифрового підпису;
- під час перевірки використовувався посилений сертифікат ключа, чинний на момент накладення електронного цифрового підпису;
- особистий ключ підписувача відповідає відкритому ключу, зазначеному у сертифікаті [4].

Порядок засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу затверджений постановою Кабміну від 26.05.2004 р. № 680 [5].

Стаття 207 ЦК України, по суті, зрівнює паперові та електронні документи, застерігаючи, що використання електронно-числового підпису допускається у випадках, встановлених законом, іншими актами законодавства, за домовленістю сторін [6].

Окрім нормативних проблем, на заваді розвитку національної системи ЕЦП та електронного документообігу стоїть і низка

проблем організаційного характеру: проблема створення загальнодержавної інтегрованої мережі для забезпечення зовнішнього документообігу між державними органами та взаємодії державних органів і недержавних (у тому числі комерційних) структур; проблема забезпечення всього циклу електронного документообігу, аналогічного звичайному; забезпечення держслужбовців надійними засобами ЕЦП та іншими необхідними засобами криптографічного захисту інформації. Слід зауважити також, що законодавством не встановлено норм щодо застосування мов у документообігу.

Отже, аналіз правового поля, що регламентує електронний документообіг в Україні, дає можливість говорити про значний прогрес та успіхи в цій сфері. Це пов'язано, у першу чергу, із входженням України до таких сегментів світового ринку, як електронна торгівля та електронні послуги. Зміни, що стали очевидними на рівні технологій, нарешті почали знаходити своє відображення у законодавчій базі.

Список використаних джерел

1. Тарнавський Ю. А. Системи електронного документообігу [Текст] : опорний конспект лекцій / Ю. А. Тарнавський. – К. : ІПК ДСЗУ, 2007. – 37 с.
2. Охріменко Г. Основні принципи та проблеми впровадження електронного документообігу в організації [Текст] / Г. Охріменко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Культура і соціальні комунікації». – Острог, 2009. – Вип. 1. – С. 300–307.
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>. – Назва з екрана.
4. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 № 852-IV.
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку засвідчення наявності електронного документа (електронних даних) на певний момент часу» від 26.05.2004 р. № 680.
6. Цивільний кодекс України [Текст] : [прийнятий 16 січня 2003 року]. – К. : Істина, 2003. – 368 с.
7. Матвієнко О. В. Основи організації електронного документообігу [Текст] : навч. посіб. / О. В. Матвієнко, М. Н. Цивін. – К., 2008. – 112 с.